

# СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## «СЕЛЕКЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	Н1 Агрономія
Освітньо-професійна програма	Агрономія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра	Кафедра рослинництва, селекції та насінництва
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредитів ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Климишена Ріта Іванівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент <a href="https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/roslynyntstva-seleksi-ta-nasinyntstva.html">https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/roslynyntstva-seleksi-ta-nasinyntstva.html</a> Електронна пошта: <a href="mailto:klymyshenari@pdatu.edu.ua">klymyshenari@pdatu.edu.ua</a> Номер телефону: +38(097) 1330286
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова.
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення дисципліни «Селекція сільськогосподарських культур» здобувач вищої освіти має володіти курсами «Генетика», «Ботаніка», «Фізіологія».
Політика дисципліни	<p><b>Академічна доброчесність.</b>            Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально ставитимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності <a href="http://surl.li/noftg">http://surl.li/noftg</a>, <a href="http://surl.li/foccn">http://surl.li/foccn</a></p> <p><b>Відвідування занять.</b> Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни.</p> <p><b>Визнання результатів попереднього навчання.</b> У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання</p>

	здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <a href="http://surl.li/fobze">http://surl.li/fobze</a> . Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: наявність наукової публікації; волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
--	--

### 3. Мета навчальної дисципліни

**Метою** дисципліни «Селекція сільськогосподарських культур» є формування у здобувачів знань з наукових основ загальної селекції основних польових культур, організації проведення державної науково-технічної експертизи нових сортів (гібридів) сільськогосподарських культур в Україні.

У процесі вивчення дисципліни «Селекція сільськогосподарських культур» у здобувачів формуються наступні компетентності:

<b>ІК.</b>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
<b>ЗК 7.</b>	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
<b>ЗК 9.</b>	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
<b>СК 1.</b>	Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).
<b>СК 3.</b>	Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.
<b>СК 6.</b>	Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.

### 4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Селекція рослин і основні напрями її розвитку
Тема 2. Вихідний матеріал – основа селекції с.-г. культур
Тема 3. Роль внутрішньовидової гібридизації в селекційному процесі
Тема 4. Застосування віддаленої гібридизації в селекції рослин
Тема 5. Експериментальний мутагенез в селекції рослин
Тема 6. Поліплоїдія, анеуплоїдія, гаплоїдія в селекції рослин
Тема 7. Використання явищ інцухту та гетерозису в селекції рослин
Тема 8. Роль добору в селекції рослин
Тема 9. Методи оцінювання селекційного матеріалу
Тема 10. Організація і техніка селекційного процесу
Тема 11. Експертиза сортів рослин
Тема 12. Селекція пшениці: задачі та напрями
Тема 13. Селекція ячменю і вівса: задачі та напрями

Тема 14. Селекція кукурудзи: задачі та напрями	
Тема 15. Селекція соняшнику: задачі та напрями	
Тема 16. Селекція зернобобових культур: задачі та напрями	
Тема 17. Селекція круп'яних культур: задачі та напрями	
Тема 18. Селекція картоплі: задачі та напрями	
<b>5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни</b>	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
<b>ПРН 8.</b>	Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.
<b>ПРН 13.</b>	Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.
<b>6. Види навчальних занять</b>	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), лабораторні заняття (ЛЗ), самостійна робота (СР).	
<b>7. Методи навчання</b>	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемнопошукового характеру, діалог); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, проектування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	
<b>8. Методи та критерії оцінювання</b>	
<b>8.1 Критерії оцінювання</b>	
<p>В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.</p> <p>У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів (форма семестрового контролю – екзамен). На семестровий контроль у формі екзамену відводиться 40 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі.</p> <p>Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (лабораторних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти.</p> <p>Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю. Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» <a href="https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201">https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201</a></p>	
<b>8.2. Методи оцінювання</b>	
Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести, практичні завдання, розрахункові завдання, навчальні проекти), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle).	
<b>9. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни</b>	
<b>Засоби навчання</b>	Навчальний процес потребує наступних засобів навчання: – мультимедійне обладнання;

	<ul style="list-style-type: none"> <li>– комп'ютерна система та мережа;</li> <li>– презентаційний матеріал лекцій;</li> <li>– методичні вказівки до виконання лабораторних робіт.</li> </ul>
<p><b>Інформаційне навчально-методичне забезпечення</b></p>	<p style="text-align: center;"><b>Основна література</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Васильківський С.П., Кочмарський В.С. Селекція і насінництво польових культур. ПрАТ «Миронівська друкарня», 2016. 376 с.</li> <li>2. Молоцький М.Я., Васильківський С.П., Князюк В.І., Власенко В.А. Селекція і насінництво сільськогосподарських культур: Підручник. К.: Вища школа, 2006. 463 с.</li> <li>3. Молоцький М.Я., Васильківський С.П., Князюк В.І. Селекція та насінництво польових культур: Практикум. Біла церква, 2008. 192 с.</li> <li>4. Кириченко В.В. Спеціальна селекція і насінництво польових культур: навчальний посібник; за ред. В.В. Кириченка. Х.: ІР ім. В.Я. Юр'єва НААНУ, 2010. 462 с.</li> <li>5. Бугайов В.Д., Васильківський С.П., Власенко В.А. та ін. Спеціальна селекція польових культур: Навчальний посібник. За редакцією М.Я. Молоцького. Біла Церква, 2010. 368 с.</li> <li>6. Селекція, насінництво і технології вирощування зернових, колосових культур у Лісостепу України / За ред. В.Т. Колючого, В.А. Власенка, Г.Ю. Борсука. К.: Аграрна наука, 2017. 800 с.</li> <li>7. Сортознавство. Методичні вказівки до лабораторно-практичних занять для студентів агрономічного факультету; С.П. Васильківський, М.Я. Молоцький, В.А. Власенко, М.В. Лозінський. Біла Церква, 2007. 53 с.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Допоміжна</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ЕНК розміщений в системі дистанційного навчання Moodle <a href="http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2682">http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2682</a></li> <li>2. <a href="http://188.190.43.194:7980/jspui/handle/123456789/14416">http://188.190.43.194:7980/jspui/handle/123456789/14416</a></li> <li>3. <a href="https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u167/molockiy_selekcija_i_nasinnictvo_2016_1.pdf">https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u167/molockiy_selekcija_i_nasinnictvo_2016_1.pdf</a></li> <li>4. <a href="https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u150/spec_selekcija.pdf">https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u150/spec_selekcija.pdf</a></li> <li>5. <a href="https://sops.gov.ua/metodiki">https://sops.gov.ua/metodiki</a></li> <li>6. <a href="http://nbuv.gov.ua/">http://nbuv.gov.ua/</a></li> </ol>